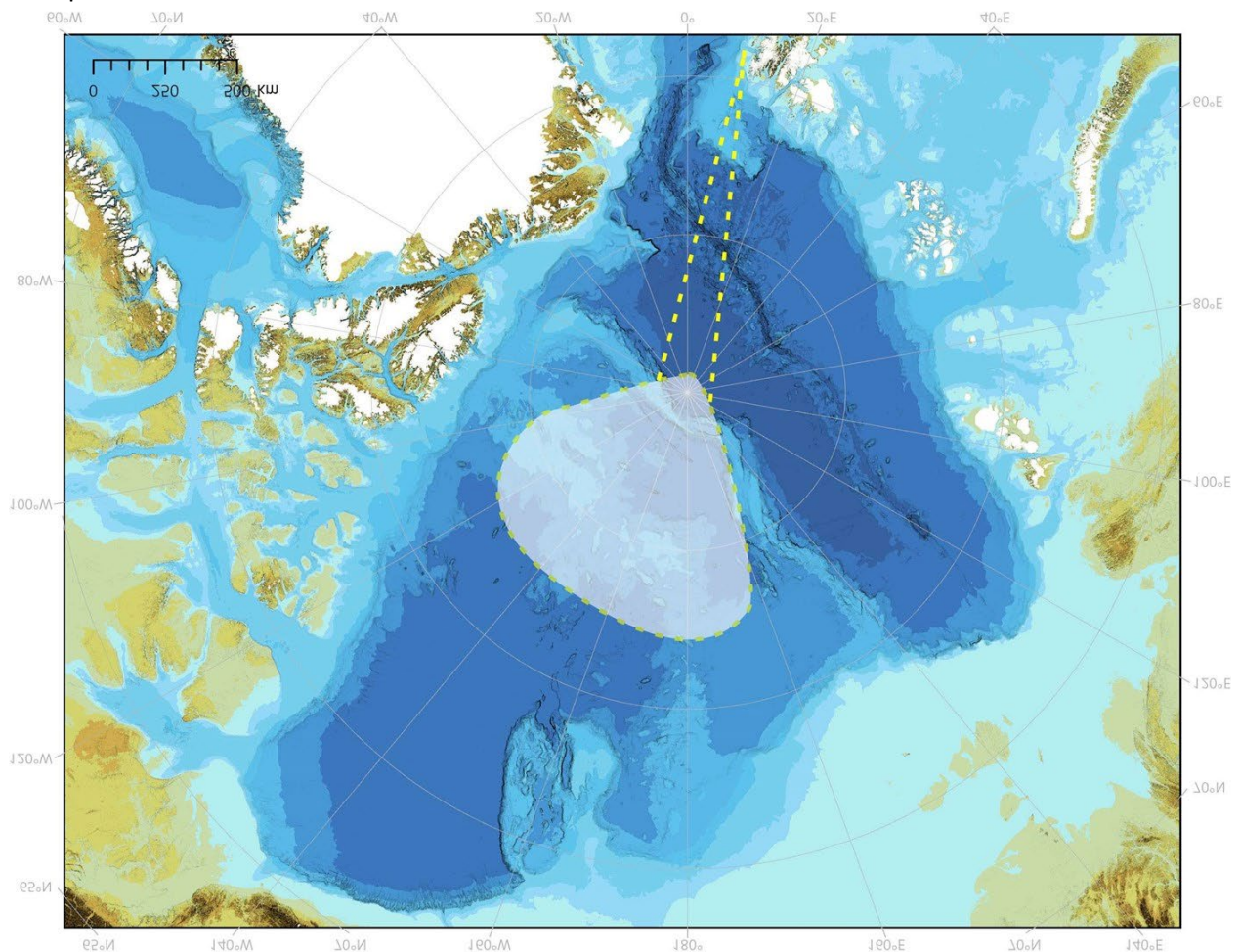

Resebrev från Isbrytaren Oden 2025-08-20

Hej på er!

Nu har vi äntligen kommit ut på expedition igen. Förra året var vi uppe på Grönlands nordliga spets och utforskade det aldrig tidigare med fartyg besökta fjordarna Victoria och Ryder. I år har vi fokus på den Arktiska bassängen och då i området på andra sidan Nordpolen från Sveriges perspektiv. Isen har varit medgörlig så långt till skillnad från åren 2018 och 2021. Vi kom relativt snabbt upp till Nordpolen.

Här ser ni en bild över den Arktiska bassängen och det gråskuggade området är området i fokus. (källa WWW.Polar.se)

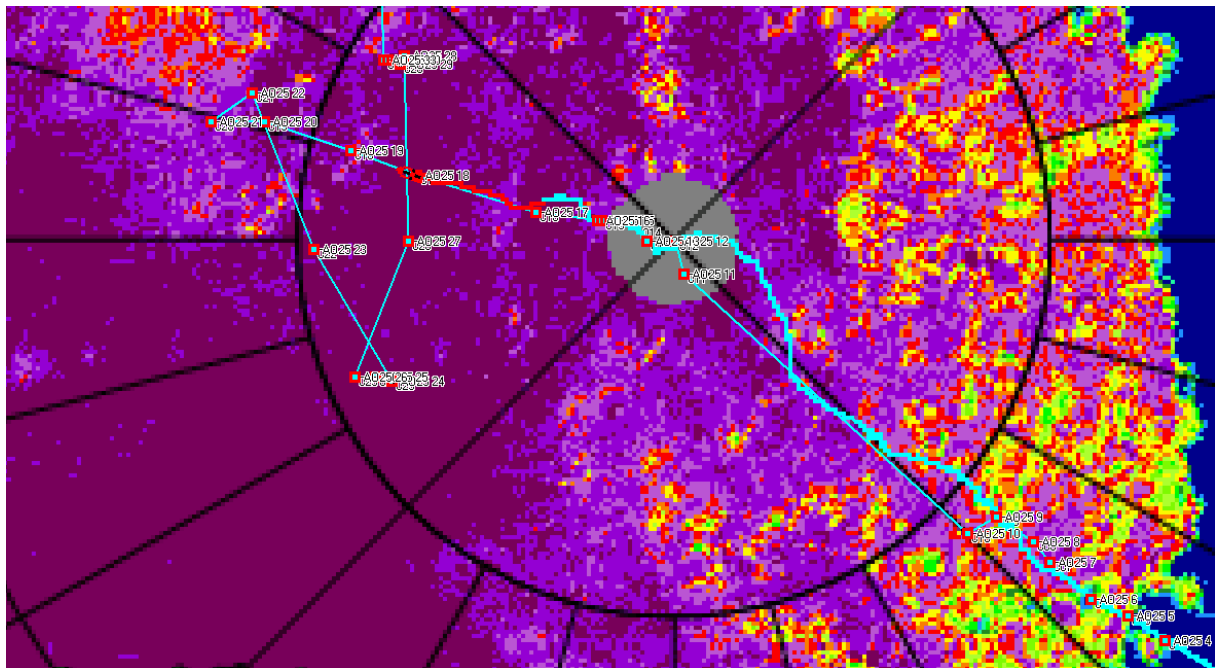
Mellan den 9 augusti - 19 september, 2025 genomförs expeditionen Arctic Ocean 2025 tillsammans med den kanadensiska isbrytaren CCGS Louis S. St-Laurent för att kartlägga havsbotten i Norra ishavet, vilket sker inom ramen för United Nations Convention on the Law of the Sea (UNCLOS-programmet). UNCLOS är ett internationellt fördrag som förklarar nationers rättigheter och skyldigheter i samband med deras användning av världshaven. Det fastställer en rättslig ram för att främja fredlig användning, rättvis resursfördelning och miljöskydd av den marina miljön. Detta är Kanadas uppdrag för denna expedition och de kommande två. Resultatet från expeditionerna kommer att bidra med data till kartläggningen av hela världens havsbottnar till det internationella batymetriska diagrammet (IBCAO).

I kombination med detta sker även ett omfattande Early Career Scientist-program ombord som går under namnet The Arctic Ocean Climate System. Detta för att locka unga forskare att välja en karriär inom det arktiska området med allt vad det innebär med forskning långt ner i botten till yttersta atmosfären. Early Career Scientist-programmet kombinerar praktiskt arbete med teoretiska lektioner ombord. Studenterna följer i forskningsarbete, observationer och provtagning, som på en vanlig

forskningsexpedition på Oden. Studenterna kommer att delta i det praktiska arbetet i sitt kunskapsområde. Kursen ger vid godkännande 10 högskolepoäng.

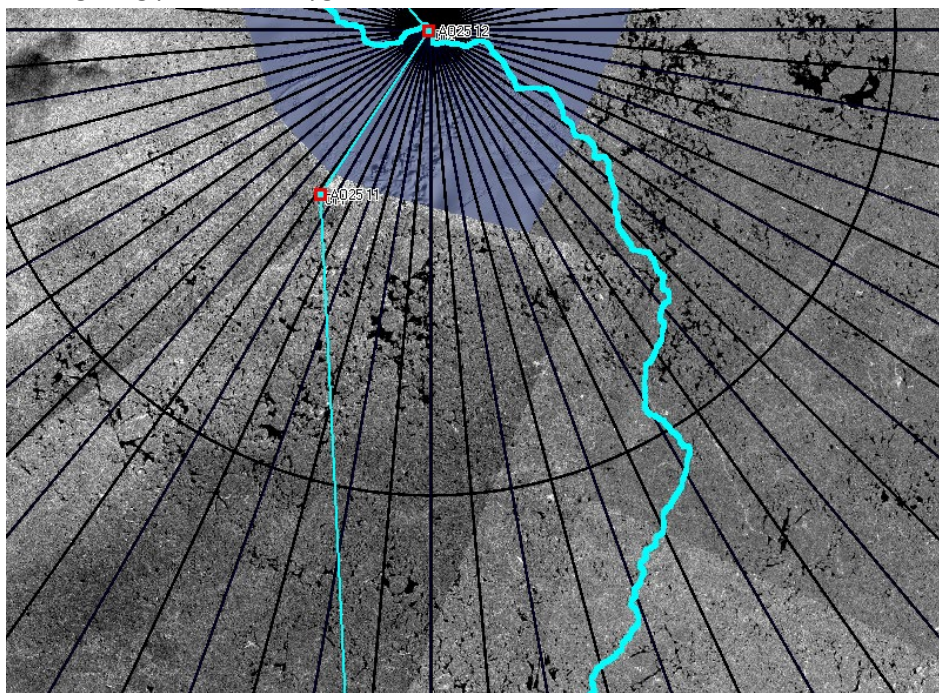
Navigation

Det har varit relativt lätt is från iskanten upp till Nordpolen. Iskanten låg långt upp i år, hela vägen upp till N82° vilken brukar ligga på N81°. Nedan ser ni en bild på Iskoncentrationen i Arktis samt odens spår genom det fram till dagens datum

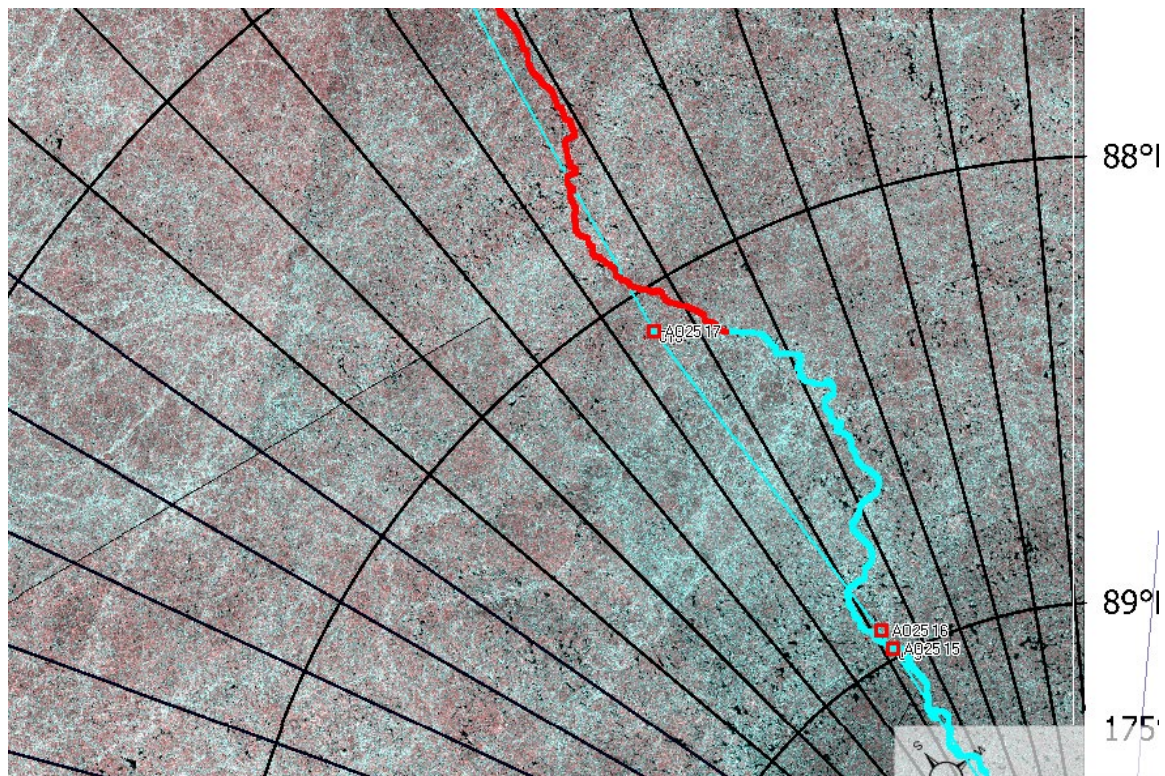

Iskoncentrationen och vår väg genom den arktiska bassängen. Vårt spår i turkos och rött.

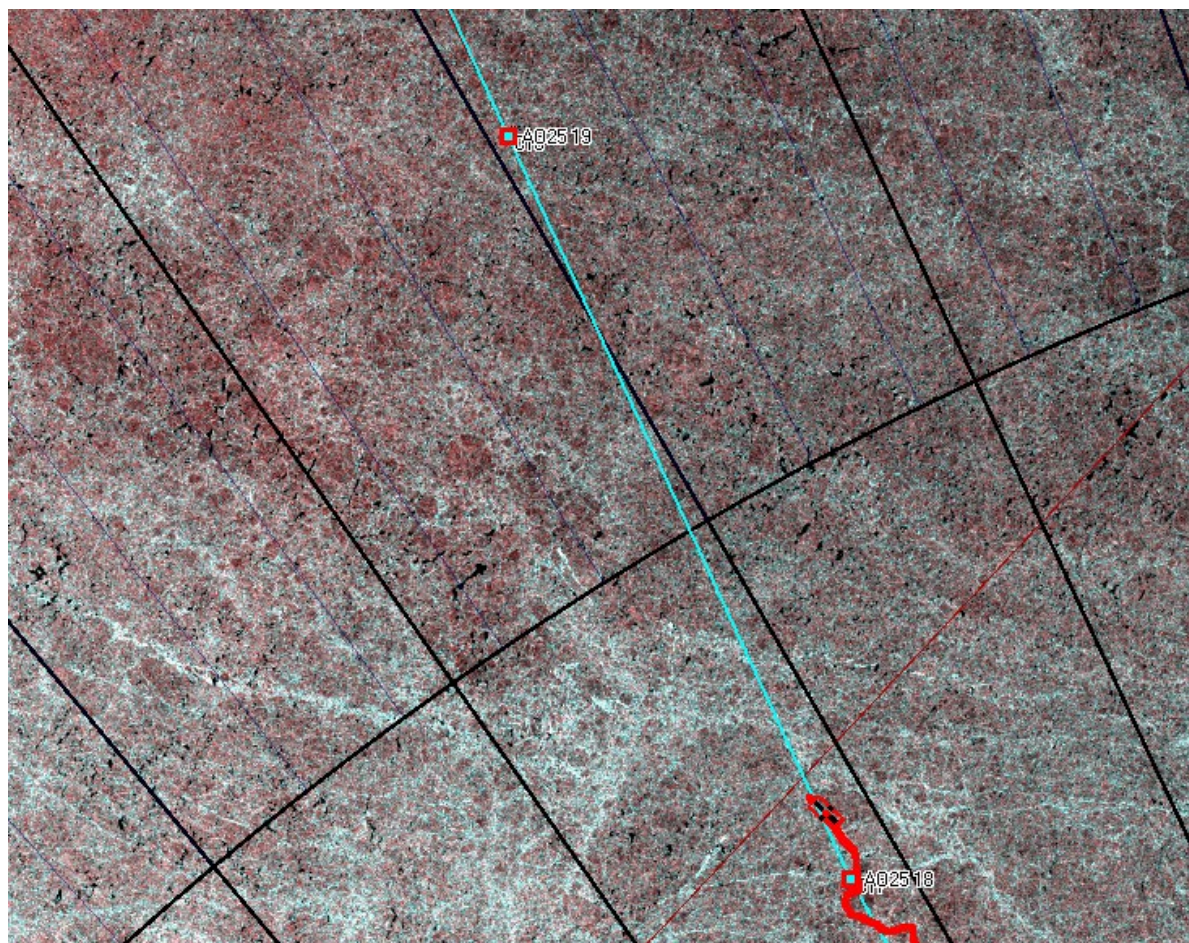
Som ni kan se på bilden ovan så gick allt relativt smidigt genom isen upp till runt N87° sedan fick vi gå österut för att undvika den värsta isen. Vi har växelvis lett varandra genom isen vilket har gått väldigt smidigt. Kanadas kustbevakning som bemannar och driver de Kanadensiska isbrytarna har verksamhet med isbrytning i sitt territorium året runt så där finns en mycket gedigen kunskap om isnavigering på deras fartyg.

Här ser ni vårt spår från 88°30' och upp till Nordpolen. Vi fick avvika ordentligt från den tänkta rutten som synes. Men på dessa latituder är det inte långt mellan longituderna så avståndet är inte lika dramatiskt som det ser ut.

Här ser ni vårt spår från Nordpolen och ner på andra sidan Jorden, ner längs W150°

Dagens bild och vad vi har framför oss.

Vi får bra is-information från Canadian Ice Service med daglig uppdatering av isläget. Sikten har varit allt annat än bra under den gångna delen av expeditionen. Idag ser vi bra men dimman ligger och lurar i horisonten så vi får se hur länge det håller i sig.

Som redan nämnts, samarbetar vi med Den kanadensiska isbrytaren Louis S St: Laurent som är Kanadas största och starkaste isbrytare som drivs och bemannas av den kanadensiska kustbevakningen (CCG). Fartyget är uppkallat efter Louis St. Laurent, som var Kanadas 12:e premiärminister från 1948 till 1957. Louis S. St-Laurent togs i bruk 1969 och planeras att användas genom hela 20-talet men en ersättare har planerats att byggas under en längre tid. Det är inte bara Sverige som har åldrande isbrytarflotta som ni ser.

Louis S. st-Laurent, längd: 120m Bredd: 24m Djupgående: 9,91m Propellerkraft: 3 x 6714Kw Displacement: 15324ton

Forskningen

Projektet är i full gång och i skrivande stund så leder vi Louis s. St-Laurent genom isen så hon har en ränna att köra seismisk utrustning hängande bakom sig. Som jag skrivit ovan så är huvudsyftet att kartlägga botten norr om Kanadas kust för UNCLOS-programmet men här på Oden pågår även annan forskning förutom early career scientist-programmet. Vi har Odens huvudlabb och meteorologiska instrument som kontinuerligt samlar in data under vår färd genom Arktiska bassängen. Ombord finns även vinschar med olika instrument kopplade för insamling sediment och vatten. Detta passar vi på

att göra under de stunder som vi blir stillaliggande i isen av olika anledningar. Hittills har vi hunnit med att ta två CTD-kast, ett på 1500m samt ett till Nordpolens botten som är 4300m. Vi tog också en sedimentkärna när vi passerade över Lomonosovryggen på 1500m. Det kommer fler bilder och mer beskrivning om forskningen som utförs ombord i nästa brev.

Djurlivet

Det har varit lite snålt med djurlivet så det finns inte så mycket bilder att visa. En isbjörns hona med två ungar har setts på håll, själv har jag mest sett olika mås och stormfåglar, en säl samt resterna av en halvt uppäten säl. Vi får hoppas på att få dela med oss av mer bilder på djuren vi ser till nästa brev.

En säl som fått sätta livet till in the circle of life

Livet ombord

Vi har fått ombord en mycket trevlig grupp med personer ombord som verkar trivas bra hos oss och är entusiastiska inför sina uppgifter. Stämningen är lugn, trevlig och glad. Igår firade vi Professor Michael Tjernströms 70-årsdag i samband med välkomstmiddagen som blev en mycket trevlig tillställning. Michael har varit med på fem expeditioner ombord på Oden, den första 2008. På Nordpolen som vi anlände till 2025-08-16 16:00UTC. Vi passade då på att gå ut på isen för att ta ett traditionsenligt gruppfoto. Det var elfte gången som Oden kom till toppen av Jorden.

Vi hittade Pålen som står på Nordpolen med avstånd till olika destinationer i den befolkade delen av världen

Gruppfoto på Nordpolen 2025-08-165 16:00UTC för elfte gången i Odens historia. Själv har jag varit med på fem av dem.

Ha det nu så bra, så hörs vi i nästa brev.

Följ vår framfart i följande länk från Svenska Polarforskningssekretariatets hemsida. Där finns även annat matnyttigt för den som är intresserad.

https://www.maptrack.polar.se/tracking_map.png

Med kalla men dock varma hälsningar
Mattias Petersson